

GAUTENG PROVINCE
EDUCATION
REPUBLIC OF SOUTH AFRICA

VOORBEREIDENDE EKSAMEN

2025

10870

TOERISME

TYD: 3 uur

PUNTE: 200

TOERISME

10870A

24 bladsye

X05

INSTRUKSIES EN INLIGTING

Lees die instruksies noukeurig deur voordat jy die vrae beantwoord.

1. Hierdie vraestel bestaan uit VYF afdelings.
2. Beantwoord AL die vrae.
3. Begin ELKE vraag op 'n NUWE bladsy.
4. Nommer jou vrae volgens die nommeringstelsel wat in hierdie vraestel gebruik word.
5. Gebruik die puntetoekenning van elke vraag as 'n riglyn vir die lengte van jou antwoord.
6. Jy mag 'n nie-programmeerbare sakrekenaar gebruik.
7. Skryf netjies en leesbaar.
8. Die tabel hieronder is 'n riglyn om jou te help om jou tyd volgens elke afdeling in te deel.

AFDELING	ONDERWERP	PUNTE	TYD
A	Kortvrae	40	20
B	Kaartwerk en Toerbeplanning; Buitelandse Valuta-verhandeling	50	50
C	Toeriste attraksies; Kultuur- en Erfenistoerisme; Bemarking	50	50
D	Toerismesektore; Volhoubare en Verantwoordelike Toerisme	30	30
E	Binnelandse, Streeks-en Internasionale Toerisme; Kommunikasie en Kliëntediens	30	30
TOTAAL		200	180

AFDELING A: KORTVRAE**VRAAG 1**

1.1 Vier moontlike opsies word as moontlike antwoorde op die volgende vrae gegee. Kies die antwoord en skryf slegs die letter (A – D) langs die vraagnommers (1.1.1 tot 1.1.20) in jou ANTWOORDBOEK, bv. 1.1.21 D.

1.1.1 Die rede waarom lande DBT toepas:

- A Om plaaslike mense laat van die werk af huis toe te kom
- B Om meer elektrisiteit te gebruik
- C Om die toerisme industrie te bevorder
- D Om die drie-dubbele slotreël te stop

1.1.2 Die tyd vir middernag:

- A 12 nm.
- B 00:00
- C 23:59
- D 01h10

1.1.3 Die reisverwante toestand wat 'n reisiger ervaar wanneer vier tydsone oorgesteek word:

- A Vlugvoosheid
- B Vlugstroom
- C Vluguitputting
- D Vlugfobie

1.1.4 ... is 'n bakteriese siekte wat hoofsaaklik deur besmette voedsel en water oorgedra word in gebiede waar daar swak sanitasie en higiëne is.

- A Hepatitis
- B Malaria
- C Bilharzia
- D Cholera

1.1.5 Een manier om die simptome van vlugvoosheid gedurende 'n vlug te verminder:

- A Drink baie water.
- B Vermy dit om in die son te sit.
- C Drink alkohol om die tyd te laat verby gaan.
- D Drink medikasie om deur die vlug te slaap.

- 1.1.6 Die gedrag van inkomende toeriste wat die waarskynlikheid verhoog om aan TB blootgestel te word:
- A Kyk na 'n regstreekse buitelugprogram
 - B Die gebruik van oorvol openbare vervoer en verblyf
 - C Koop wegneemkos by 'n bekende kettingrestaurant
 - D Swem in 'n swembad met vuil water
- 1.1.7 Die valutasimbool wat vir die Euro gebruik word:
- A ¥
 - B \$
 - C €
 - D £
- 1.1.8 Die nasionale park wat deel is van die Kaapse blommaryk Beskermdde Gebiede:
- A Kruger Nasionale Park
 - B Kalahari Gemsbok Nasionale Park
 - C Richtersveld Nasionale Park
 - D Tafelberg Nasionale Park
- 1.1.9 Die Vredefortkoepel Wêrelderfenisgebied word beskryf as 'n:
- A Vulkaniese krater
 - B Meteoriet-impakkrater
 - C Geologiese plooï
 - D Bergreeks
- 1.1.10 Die Wêrelderfenisterrein in Suid-Afrika wat bekend is vir sy besondere voorbeelde van Khoikhoi-rotskuns:
- A Maloti-Drakensberg Park
 - B Mapungubwe Kulturele Landskap
 - C Robben-eiland
 - D Fossiel Hominiedterreine van Suid Afrika
- 1.1.11 Robben-eiland is voorheen gebruik as 'n:
- A Luukse oord vir bekende akteurs
 - B Natuurreservaat vir die uitgestorwe kwagga
 - C Tronk vir anti-apartheidsaktiviste
 - D Militêre basis vir die opleiding van troepe

- 1.1.12 Deursigtigheid, betroubaarheid en volhoubaarheid is deel van die 6 beginsels van hierdie sertifiseringsorganisasie.
- A ITB
 - B WTM
 - C FTT
 - D WGO
- 1.1.13 Lande wat aan Suid-Afrika se landmarkte behoort:
- A VSA, Kanada, Meksiko
 - B Nigerië, Egipte, Griekeland
 - C Zimbabwe, Lesotho, Mosambiek
 - D Switzerland, België, Groot Brittanje
- 1.1.14 Die praktyk om spyskaarte, brosjures en ander toeriste-inligting aan beide kante van die papier te druk, ondersteun die ...-pilaar.
- A sosiale
 - B kulturele
 - C historiese
 - D omgewings
- 1.1.15 ... word bereik wanneer natuurlike en kulturele hulpbronne goed bestuur word om vir toekomstige geslagte te hou.
- A Toerbeplanning
 - B Volhoubaarheid
 - C Stropery
 - D Inenting
- 1.1.16 Ekotoerisme is die beste voorbeeld van:

- A Gesondheidstoerisme
- B Verantwoordelike toerisme
- C Massatoerisme
- D Donkertoerisme

1.1.17 Ingesluit in 'n toerplan vir Suid-Afrikaanse universiteitstudente wat die meeste aan verblyf en kleinhandelinkopies spandeer wanneer hulle met vakansie is:

- A Restaurante, kitskosbesighede en roomysstalletjies
- B Winkelsentrums, ontwerperswinkels en markstalletjies
- C Spa's, masseersalonne en haarsalonne
- D Kruidenierswinkels, hardewarewinkels en tydskrifwinkels

1.1.18 Gevegte in die DRK is deels gedryf deur die begeerte na beheer in die mynboubedryf. Dit het 'n ...

- A negatiewe impak op die bestemmingsbeeld van Afrika.
- B positiewe impak op landsburgers wat intern verplaas word.
- C negatiewe impak op die waarde van die Amerikaanse dollar.
- D positiewe impak op waterskaarste in die woestyn.

1.1.19 Die Cholera-uitbraak in Angola (2025), soos hieronder uitgebeeld, is 'n voorbeeld van:

Cholera uitbraak
verantwoordelik vir meer
as 100 mense se dood in
Angola.

- A 'n Wêreldwye resessie
- B 'n Epidemie
- C 'n Ongeluk
- D 'n Ekonomiese skommeling

1.1.20 Die derde stap in die ontleding van kliënteterugvoer:

- A Intervensieproses
- B Bestudering en vaslegging van data
- C Kategoriseer die klagtes
- D Besluit op 'n aksieplan

(20 x 1)

(20)

1.2 Gee EEN term/akroniem/afkorting vir ELK van die beskrywings deur 'n term/akroniem/afkorting uit die lyshieronder te kies. Skryf slegs die term/akroniem/afkorting langs die vraagnommers (1.2.1 tot 1.2.5) in die ANTWOORDBOEK neer, bv. 1.2.6 ewenaar.

WTM, TBRSA (TBCSA), ITB, TGRSA (TGCSA), Meetings Africa, TOMSA,
Handelsmerk Suid-Afrika

1.2.1 Die bedryfsvereniging en administrateur van die heffings wat van diensverskaffers ingevorder word

1.2.2 'n Reishandelskou wat elke jaar in Maart in Berlyn, Duitsland plaasvind

1.2.3 'n Inisiatief van die privaatsektor wat geskep is om bykomende fondse met 'n 1%-heffing in te samel vir die bemaking van Suid-Afrika

1.2.4 Die organisasie wat die slagspreuk "*Inspiring New Ways*" in 2012 bekendgestel het

1.2.5 Die raad wat die standaard van fasiliteite en dienste vir toeriste handhaaf

(5 x 1)

(5)

1.3 Kies die korrekte woord(e) uit dié wat tussen hakies gegee word. Skryf slegs die woord(e) langs die vraagnommers (1.3.1 tot 1.3.5) in die ANTWOORDBOEK neer, bv. 1.3.6 Cholera.

1.3.1 Die (vermenigvuldigingseffek/bruto binnelandse produk) is die bepaling van al die goedere en dienste wat deur 'n land geskep word, gewoonlik in 'n tydperk van een kalenderjaar.

1.3.2 'n Suid-Afrikaanse burger sal meer koopkrag hê wanneer 'n land met 'n (swakker/sterker) geldeenheid as die rand besoek word.

1.3.3 'n (Geskeduleerde/Algemene) toerplan het 'n rooster met vasgestelde vertrek- en aankomstye.

1.3.4 Reksprong is 'n aktiwiteit wat op (avontuur/ontspannings) -toeriste gemik is.

1.3.5 Terwyl hulle sonnige bestemmings besoek word, word toeriste altyd aangeraai om (hulle SPF-sonblok te dra/soveel tyd as moontlik buite deur te bring).

(5 x 1)

(5)

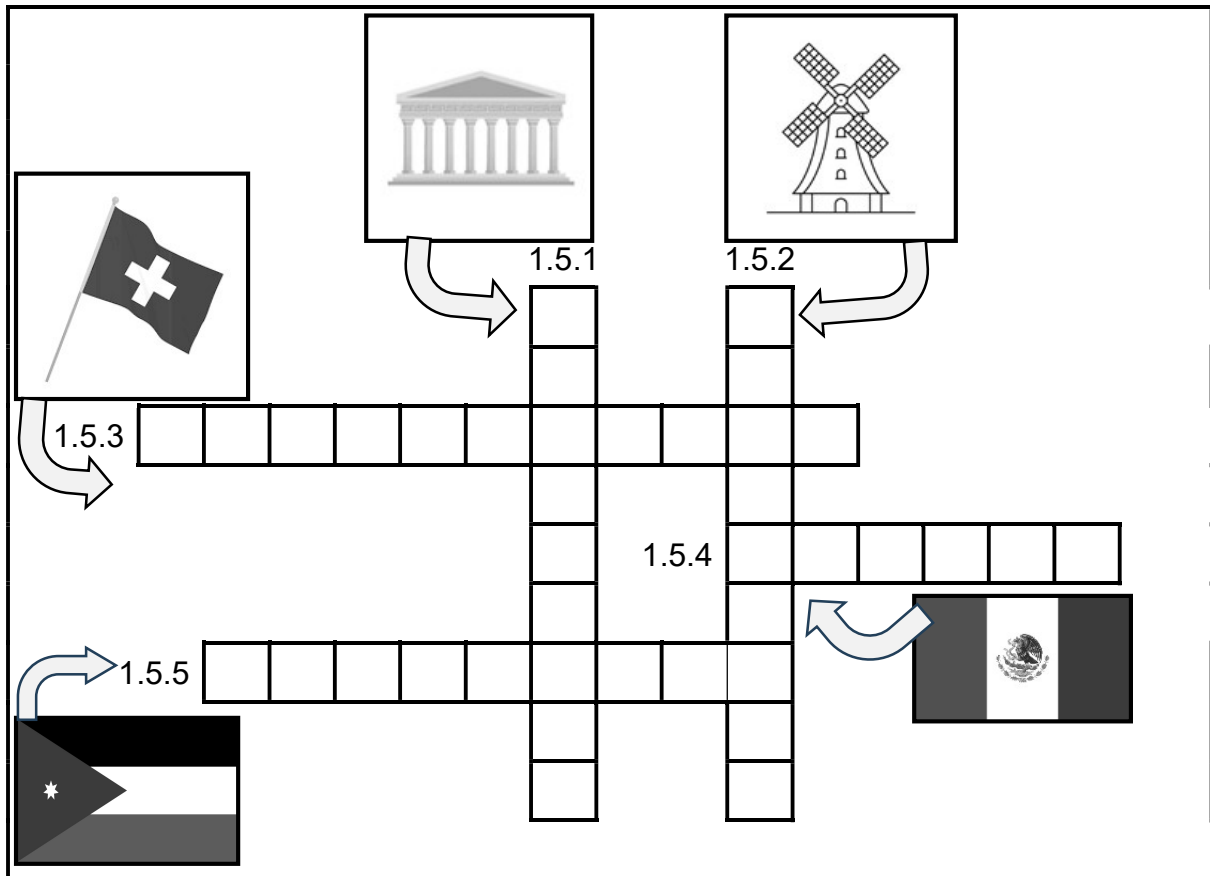
- 1.4 Kies 'n beskrywing uit KOLOM B wat die beste by die prent van 'n betalingsmetode in KOLOM A pas. Skryf slegs die letter (A – G) langs die vraagnommers (1.4.1 tot 1.4.5) in jou ANTWOORDBOEK neer, byvoorbeeld 1.4.6 H.

KOLOM A	KOLOM B
1.4.1 	A Die vorm van betaling wat nie vervang kan word wanneer dit verloor of gesteel word nie B Betaal die balans oor 'n spesifieke tydperk af in plaas daarvan om alles op een slag te betaal nadat jy tydens reise spandeer het C Hierdie vorm van betaling behels valutabeheerregulasies en word tussen banke in verskillende lande gebruik D Kan nie tussen rekeninge van verskillende lande of regoor nie grense gemaak word nie E Laat 'n mens toe om in buitelandse valuta te betaal en om die wisselkoerse vooraf te ken F Tjeks wat aan 'n spesifieke persoon of maatskappy in 'n buitelandse valuta uitgemaak word G Betalings word vanaf jou aanlyn bankprofiel vanaf jou eie bankrekening gedoen
1.4.2 	
1.4.3 	
1.4.4 	
1.4.5 	

(5 x 1)

(5)

- 1.5 Bestudeer die prente in die blokkiesraaisel hieronder en die leidrade AF en DWARS wat volg. Voltooi die blokkiesraaisel met die naam van die ikoon vir VRAAG (1.5.1 tot 1.5.2) AF en die land waar die ikoon gevind word vir VRAAG (1.5.3 tot 1.5.5) DWARS. Skryf slegs die naam of land langs die vraagnommers neer, bv.1.5.6 Frankryk.

AF - Naam van die ikoon wat in die volgende land afgebeeld word:

1.5.1 Griekeland

1.5.2 Nederland

DWARS - Land van die volgende ikoon:

1.5.3 Die Switserse Alpe

1.5.4 Chichen Itza

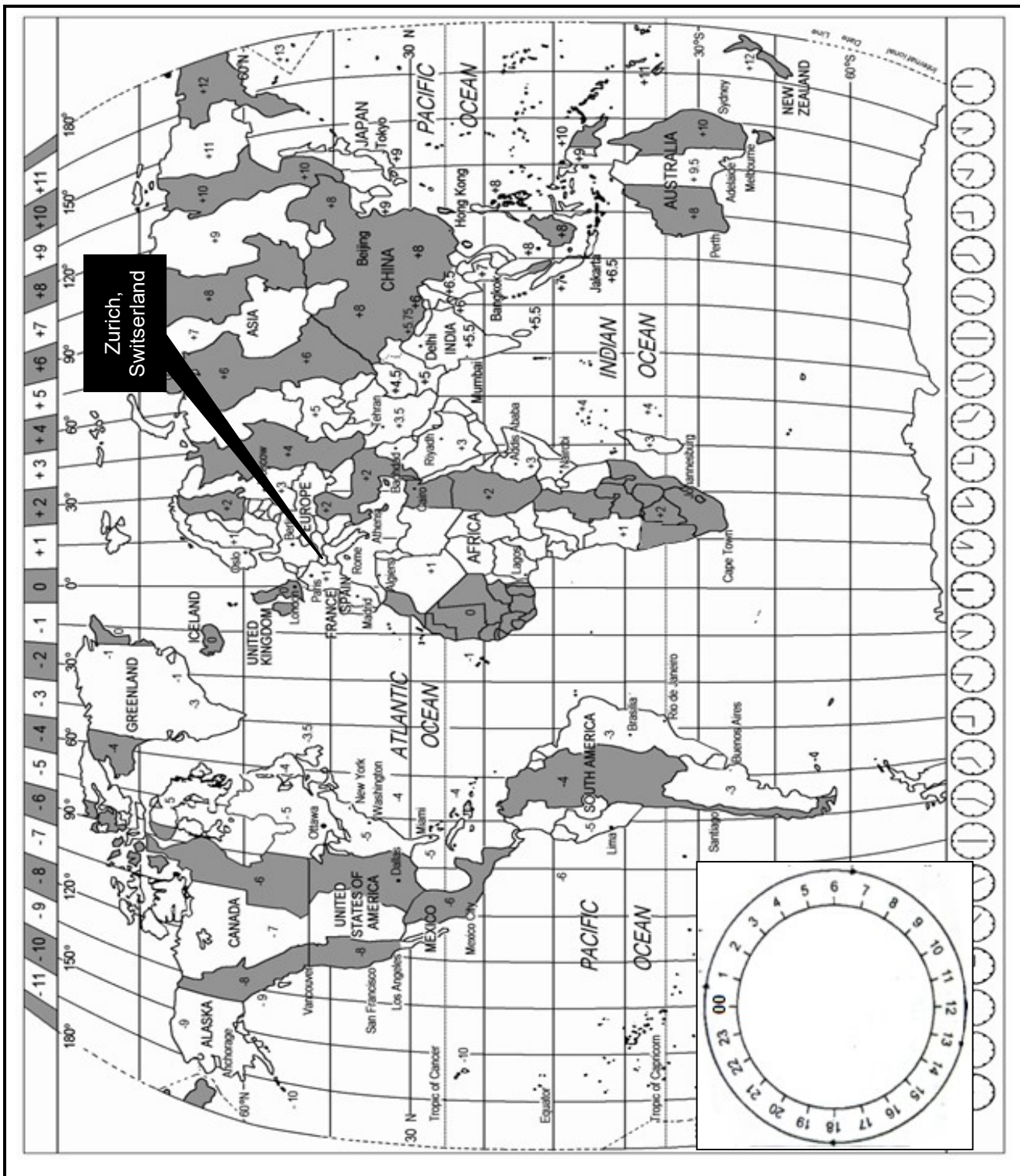
1.5.5 Petra

(5 x 1) (5)
TOTAAL AFDELING A: 40

AFDELING B: KAARTWERK EN TOERBEPLANNING; BUITELANDSE VALUTA

VRAAG 2

2.1 Bestudeer die Wêreldtydsonekaart hieronder en die inligting op die volgende bladsy en beantwoord die vrae wat volg.

**KOMITEE BESOEK SUID-AFRIKA OM TE BEPAAL OF
DIE OLIMPIESE SPELE HIER AANGEBIED KAN WORD**

Suid-Afrika stel belang om die Olimpiese en Paralimpiese Spele in die toekoms aan te bied. Gesprekke is met die Internasionale Olimpiese Komitee (IOK) begin. Dr Thomas Bach, die uittredende president van die IOK, het Suid-Afrika in Oktober 2024 besoek vanaf Zürich, Switzerland, om die land se vermoë om hierdie Olimpiese Spele aan te bied, te evalueer.

Zurich, Switzerland (+1) het DBT toegepas vanaf 30 Maart 2024 – 26 Oktober 2024.

Suid-Afrika beveel aan dat internasionale besoekers inentings kry vir beskerming teen siektes soos hepatitis B.

[Aangepas uit www.maroelamedia.co.za]

- 2.1.1 Dr Bach het op 29 September 2024 om 10:00 vanaf sy kantoor in Zürich, Switzerland, 'n telefoonoproep na Suid-Afrika gemaak om sy reisplanne te finaliseer.

Bereken die tyd in Suid-Afrika toe hierdie telefoonoproep ontvang is.

LET WEL: Switzerland het DBT op hierdie datum toegepas. (4)

- 2.1.2 Verduidelik die begrip *aanbevole inenting*. (2)

- 2.1.3 Gee EEN manier waarop aanbevole inentings toeriste by 'n bestemming help. (2)

- 2.1.4 Switserse burgers wat na Suid-Afrika reis, benodig nie 'n visum nie.

Noem EEN reisdokument wat dr Bach vir sy besoek aan Suid-Afrika nodig gehad het. (2)

- 2.1.5 Dr Bach het met 'n 100 ml bottel parfuum, 'n skootrekenaar en sy tennisrakiet as deel van sy bagasie gereis.

(a) Noem die korrekte kanaal waardeur Dr Bach moes gaan toe hy by OR Tambo Internasionale lughawe aangekom het. (1)

(b) Gee EEN rede vir jou antwoord op VRAAG 2.1.5 (a). (2)

(c) Identifiseer EEN item wat die belastingvrye toelae oorskry het, wat Dr Bach as deel van sy bagasie gehad het. (1)

(d) Verduidelik die begrip *belastingvrye toelae* (2)

- 2.1.6 Beskryf TWEE veiligheidsmaatreels wat Dr Bach moet volg wanneer hy by die lughawe in Suid-Afrika aankom. (4)

- 2.1.7 Dr Bach het op 1 November 2024 om 21:00 uit Suid-Afrika vertrek. Die vlugtyd van Suid-Afrika terug na Switzerland was 10 ure.

Bereken die aankomstyd en datum van aankoms in Zürich, Switzerland toe sy vlug geland het.

(5)

- 2.2 Lees die onderstaande reisplan en beantwoord die vrae wat volg.

3-DAG TOER VAN SUID-AFRIKA

'n Groep sportaanhangers het besluit om Suid-Afrika vir 'n 3-dag toer te besoek om 'n rugbywedstryd te kyk, die land se bekende landmerke te verken, en die plaaslike kultuur te ervaar.

Dag 1: Aankoms in Johannesburg

Land op OR Tambo Internasionale Lughawe en rit na die hotel (R1 200 pppn). In die middag, neem 'n begeleide toer deur Soweto en besoek aan die Nelson Mandelahuus en die Apartheidmuseum (R600). Geniet 'n verwelkomingsete by 'n plaaslike restaurant (R250).

Dag 2: Rugbywedstryd/Kaapstad & oordrag na Kaapstad

Verken Johannesburg die oggend voor hulle na Ellispark-stadion vertrek om 'n regstreekse rugbywedstryd by te woon (R500). Vlieg in die aand na Kaapstad (R1 800) en boek in by die hotel (R1 500 pppn).

Dag 3: Hoogtepunte van Kaapstad

Besoek Tafelberg in die oggend en geniet die kabelkarrit vir panoramiese uitsigte (R395). Geniet daarna middagete, en neem 'n begeleide toer na Kaappunt en die Kaap van Goeie Hoop (R900). Keer laatmiddag terug na Kaapstad en vlieg terug na hulle eie land.

- 2.2.1 Noem DRIE aspekte wat ingesluit moet word wanneer 'n reisplan saamgestel word.

(3)

- 2.2.2 Verduidelik wat 'n *toerbegroting* is.

(2)

- 2.2.3 Bereken die totale koste vir dag 2 en 3 van die toer waarvoor 'n sportaanhanger moet begroot om Suid-Afrika te besoek.

Teken die tabel hieronder vir dag 2 en 3 in die ANTWOORDBOEK en gebruik die tabel om die vraag te beantwoord.

Wys ALLE berekeninge.

	Voorbeeld: Dag 1	Dag 2	Dag 3
Berekeninge	R1 200 + R600 + R250		
Totaal	R2 050		
Totale Toerbedrag			

(6)

VRAAG 3

3.1 Bestudeer die inligting en die wisselkoerstabel hieronder en beantwoord die vrae wat volg.

- Wys ALLE berekeninge.
- Rond jou antwoorde af tot TWEE desimale plekke.

COMRADES-MARATHON

Sarah Roberts, 'n Amerikaanse burger, het aan die 2025 Comrades-marathon deelgeneem wat op 8 Junie 2025 plaasgevind het. Sy het vir twee jaar geld gespaar. Sy het \$4 000 vir haar verblyf in Suid-Afrika gespaar. Sy het haar geldeenheid by OR Tambo Internasionale Lughawe verruil.

Geldeenheidskode (en geldeenheidsimbool)	BAK	BVK
VSD (\$)	18,1765	18,5415

3.1.1 Skryf die geldeenheidskode VSD volledig uit. (2)

3.1.2 Bereken die bedrag in rand wat Sarah ontvang het toe sy haar geldeenheid verruil het. (3)

3.1.3 Na die marathon, het Sarah R22 000 oorgehad toe sy op die punt was om Suid-Afrika te verlaat.

Bereken die bedrag in dollar wat Sarah ontvang het toe sy haar rande verruil het by OR Tambo Internasionale Lughawe. (3)

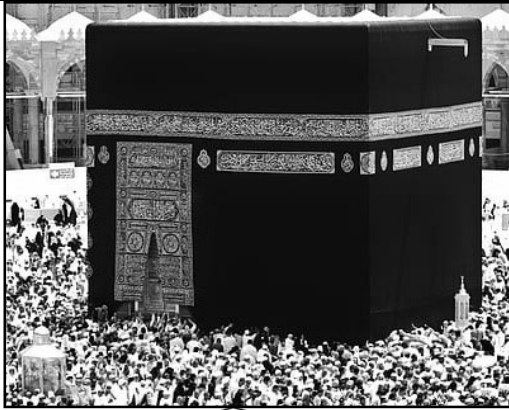
3.2 Evalueer, in 'n paragraaf, DRIE gevolge wat 'n swak rand inhou vir inkomende toeriste wat Suid-Afrika besoek. (6)

TOTAAL AFDELING B:

[14]
50

**AFDELING C: TOERISTE-AANTREKLIKHEDE; KULTUUR- EN
ERFENISTOERISME; BEMARKING****VRAAG 4**

4.1 Bestudeer die ikone hieronder en beantwoord die vrae wat volg.

DIE GEESTELIKE IKONE	
	
A	B

C

[Bron: www.dynamic-media.tacdn.com]

4.1.1 Benoem ikone **A**, **B** en **C**.

Skryf slegs die naam van die ikoon langs die letter (A – C) in die
ANTWOORDBOEK neer, bv. D Klaagmuur.

(3)

4.1.2 Gee die kulturele betekenis van ikoon **A**.

(2)

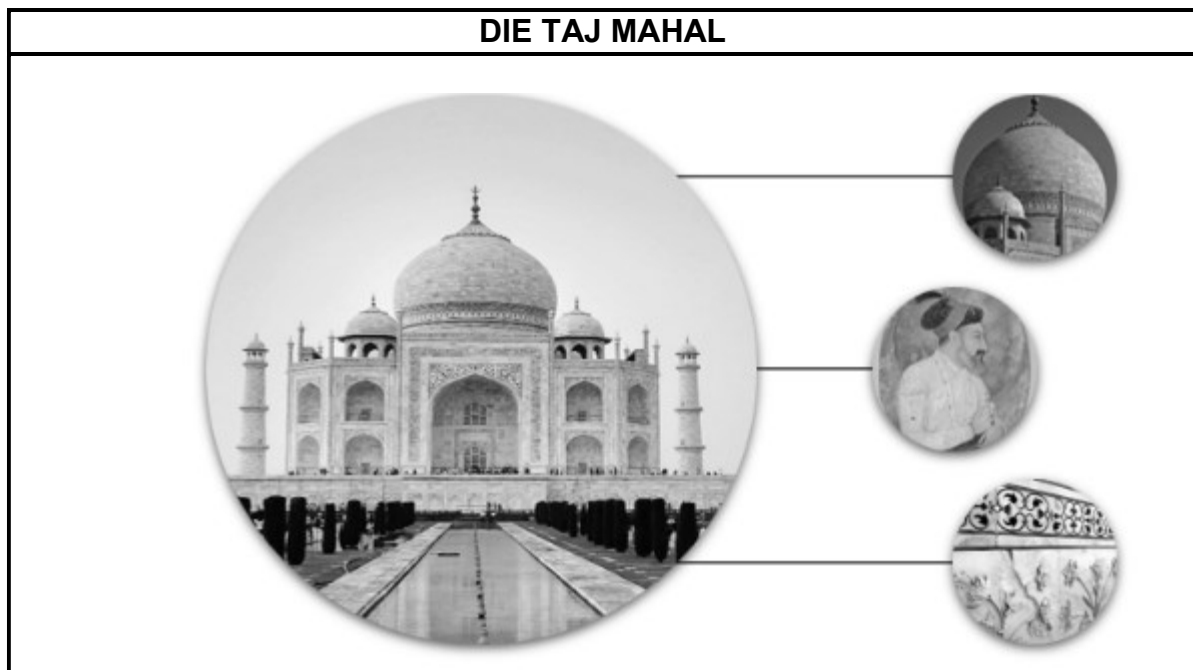
4.1.3 Beskryf die hoofaktiwiteit wat godsdienstige toeriste by ikoon **B** kan
ervaar.

(2)

b.o.

- 4.1.4 Beskryf die argitektoniese (ontwerp-) kenmerke wat van ikoon **C** 'n uitstaande toeriste-aantreklikheid maak. (2)
- 4.1.5 Verduidelik EEN positiewe impak van ikoon **B** op Saoedi-Arabië se ekonomie. (2)
- 4.1.6 Gee EEN gemeenskaplike eienskap wat ikone **A**, **B** en **C** as toeriste-aantreklikhede deel. (2)

4.2 Bestudeer die onderstaande prent en beantwoord die vrae wat volg.

[Bron: www.tajmahaltourguide.com]

- 4.2.1 Benoem die land en die kontinent waar die Taj Mahal geleë is. (2)
- 4.2.2 In 'n paragraaf, beskryf hoekom die Taj Mahal 'n ikoon is deur die volgende in te sluit: (4)
- EEN manier waarop dit kultureel betekenisvol is vir die plaaslike volk
 - EEN argitektoniese (ontwerp-) kenmerk

4.3 Bestudeer die prent en die inligting hieronder en beantwoord die vrae wat volg.

BASISKAMP-SKOONMAAK

Ten spyte van al die probleme op die berg, staan Mount Everest steeds alleen. Daar sal altyd mense wees wat die wêreld se hoogste punt wil klim, want om op Mount Everest te wees gaan oor meer as net skares en hope gemors. Die berg is so hoog en uniek dat dit elke bergklimmer op 'n stadium uitdaag om sy of haar beste self te wees.

[Aangepas uit www.education.nationalgeographic.org]

4.3.1 Gee die naam van die volgende waar Mount Everest geleë is:

(a) Land (1)

(b) Kontinent (1)

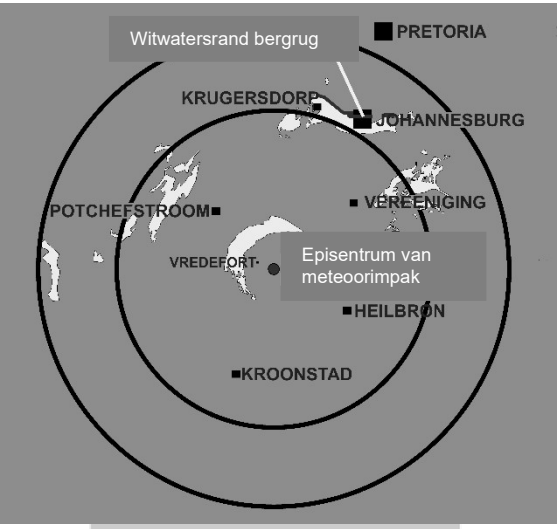
4.3.2 Gee EEN rede waarom Mount Everest as 'n ikoon beskou kan word. (2)

4.3.3 Bespreek EEN maatstaf wat toegepas kan word om volhoubare toerismepraktyke by die Mount Everest-basiskamp te bevorder. (2)

[25]

VRAAG 5

5.1 Bestudeer die onderstaande prente en beantwoord die vrae wat volg.

DRIE VAN SUID-AFRIKA SE WÊRLDERFENISTERREINE	
 A	 B
 C	

[Bron: www.whc.unesco.org]

- 5.1.1 Gee die volle name van die Wêrelderfenisterreine gemerk **A**, **B** en **C**. (3)
- 5.1.2 Noem die tipe Wêrelderfenisterrein by prent **C**. (1)
- 5.1.3 Verduidelik EEN rede waarom terrein **A** as 'n Wêrelderfenisterrein beskou word. (2)
- 5.1.4 Gee die naam van EEN ander Wêrelderfenisterrein wat gedeeltelik in dieselfde provinsie as terrein **B** gevind word. (1)

5.2 Bestudeer die onderstaande prente en beantwoord die vrae wat volg.

DIE ONTSTAAN VAN MODERNE MENSLIKE GEDRAG: DIE PLEISTOSEEN-BESETTINGSTERREINE VAN SUID-AFRIKA

Hierdie terreine, wat verlede jaar verklaar is, bied die mees uiteenlopendste en bes bewaarde rekord van die ontwikkeling van moderne menslike gedrag wat tot dusver bekend is, en dateer so ver terug as 162 000 jaar. Voorbeelde van simboliese denke en gevorderde tegnologieë word gevind in bewyse van okerverwerking (verskeidenheid kleure), gemerkte patrone, dekoratiewe krale, versierde eierskale, gevorderde wapens en metodes vir werktuigskepping, asook mikroliete (klein gereedskap).

[Aangepas uit www.whc.unesco.org]

- 5.2.1 Noem die jaar van inskrywing vir hierdie nuwe Wêrelderfenisterrein. (1)
- 5.2.2 Noem die TWEE provinsies waar hierdie Pleistoseen-Besettingsterreine van Suid-Afrika geleë is. (2)
- 5.2.3 Pinnacle Point en die Sibhudu-grotte is twee van die drie terreine van die Wêrelderfenisterrein in die bostaande prente.
- (a) Gee die volledige naam van die derde terrein. (1)
- (b) Beskryf EEN gedeelte kenmerk van al drie die terreine. (2)

[13]

VRAAG 6

Bestudeer die logo's en die inligting hieronder en beantwoord die vrae wat volg.

BEMARKING VAN 'N LAND SOOS SUID-AFRIKA	
	
	
	
Suid-Afrika is een van die gewildste lande vir toeriste op die Afrika-kontinent. In 2020 was Suid-Afrika 'n bestemming met byna 3.8 miljoen internasionale toeriste, wat die land met die meeste besoeke in Afrika vir daardie jaar gemaak het. Miljoene toeriste besoek Suid-Afrika jaarliks om sy strande, landskappe en wild te sien. Vanaf 2024 het die land die tweede grootste aantal UNESCO Wêrelderfenisterreine op die Afrika-kontinent. Soos verwag, het die meerderheid toeriste wat Suid-Afrika besoek het, die land as 'n vakansiebestemming beskou.	

[Bron: www.statista.com]

- 6.1 Bespreek EEN belangrike rede vir die bemarking van Suid-Afrika as 'n voorkeurbestemming. (2)
- 6.2 Beskryf die hoofdoel van internasionale reishandelskoue soos dié in die logo's. (2)
- 6.3 Noem EEN funksie van die organisasie TOMSA. (2)
- 6.4 Die kernbesigheid van SA Toerisme: Bemerk Suid-Afrika internasionaal as 'n voorkeurbestemming.
- Uit die logo's en die inligting hierbo, haal 'n relevante sin of feit vir hierdie kernbesigheid aan. (2)
- 6.5 Bespreek TWEE ooreenkomste van Afrika se Travel Indaba en Meetings Africa. (4)

[12]

50

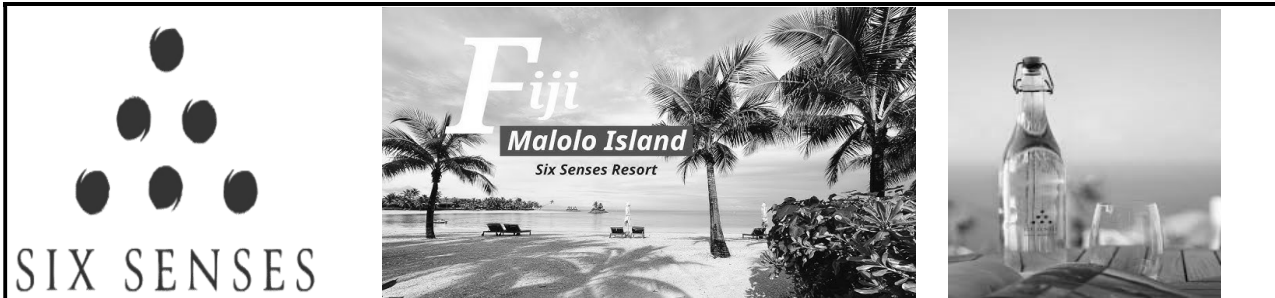
TOTAAL AFDELING C:

b.o.

AFDELING D: TOERISME SEKTORE; VOLHOUBARE EN VERANTWOORDELIKE TOERISME

VRAAG 7

Lees die onderstaande gevallestudie en beantwoord die vrae wat volg.

'N VOLHOUBARE LUKSE OORDHOTEL IN FIJI

Six Senses Fiji, geleë op die tropiese Malolo-eiland van Fiji, is 'n vyfster-oordhotel met volhoubare luukse en kulturele bewusheid as die kern (hooffokus). Die hotel werk op 100% sonkrag, toegerus met reënwateropvangtoestelle en sy eie waterfiltreerfasiliteite om die gebruik van enkelgebruikplastiekbottels te stop. Die hotel poog om so min as moontlik afval te produseer. Hulle moedig die beginsels van hergebruik aan terwyl hulle ook herwinning beoefen. Die oord maak kompos met 'n "wurm-gebaseerde septiese (toilet) stelsel" en kweek soveel as moontlik hul eie kruie en groente.

Alle handewerk en kunswerke by die oordhotel word deur die plaaslike gemeenskap vervaardig. Die hotel ondersteun die *Rise Beyond the Reef Charity* wat daarop gemik is om "die gaping tussen afgeleë (ver weg van ander) gemeenskappe, die regering en die private sektor in die Suid-Stille Oseaan-streek te oorbrug, om 'n beter volhoubare wêreld vir vroue en kinders te skep."

[Aangepas uit www.sixsense.com]

7.1 Water is besig om 'n skaars hulpbron te word.

Verduidelik DRIE maniere hoe 'n hotel waterverbruik kan verminder.

(6)

7.2 Lys die DRIE volhoubare praktyke (drie R'e) wat tydens die afvalbestuursproses gebruik word.

(3)

7.3 Bespreek hoe die luukse oordhotel in Fiji die drie-dubbele-slotreëlbenadering volg.

Die antwoord moet die drie pilare van volhoubare toerisme met voorbeelde uit die gevallestudie insluit.

(6)

[15]

VRAAG 8

Bestudeer die onderstaande inligting en beantwoord die vrae wat volg.

VERANTWOORDELIKE REIS: JOU GIDS TOT ETIESE AVONTURE
--

In 'n wêreld wat die begeerte om te reis en te verken toenemend waardeer, is verantwoordelike reis 'n baken van hoop vir meer volhoubare, eties-bewuste maniere om die wêreld te sien. Verantwoordelike Vakansiebestemmings 'n Groeiende aantal bestemmings regoor die wêreld is verbind tot etiese, volhoubare en omgewingsvriendelike toerisme.	
---	--

Hier is 'n lys van bestemmings wat bekend is vir hul pogings tot verantwoordelike toerisme:

Noorweë: Noorweë se groen toerismebenadering en omgewingsvolhoubaarheids-inisiatiewe maak dit 'n aantreklike bestemming vir verantwoordelike toeriste.

Rwanda: Met 'n verbintenis tot Gorilla-bewaring en volhoubare toerisme, bied Rwanda vir reisigers unieke en etiese natuurlêwe-ervarings.

Switserland: Switserland bevorder groen toerisme en beklemtoon ekovriendelike vervoeropsies, wat dit 'n verantwoordelike toerismebestemming maak.

[Aangepas uit www.bolt.eu]

- 8.1 Kies 'n konsep uit die bostaande inligting soortgelyk aan die betekenis van *verantwoordelike toerisme*. (1)
- 8.2 Verduidelik die konsep van *verantwoordelike toerisme* deur ook te verwys na die woorde wat op die inligtingsbord in die prent geskryf is. (2)
- 8.3 Stel 'n driepunt-toeriste-gedragkode saam wanneer jy na enige EEN van die verantwoordelike toerismebestemmings gelys reis. (4)
- Sluit die keuse van bestemming by die antwoord in.
- 8.4 Noem enige TWEE ekovriendelike vervoeropsies wat by verantwoordelike toerismebestemmings beskikbaar kan wees. (2)
- 8.5 Gee DRIE voorbeelde van hoe 'n toeris verantwoordelike toerisme kan ondersteun. (6)

TOTAAL AFDELING D:

**[15]
30**

AFDELING E: BINNELANDSE, STREEKS- EN INTERNASIONALE TOERISME; KOMMUNIKASIE EN KLIËNTESORG

VRAAG 9

9.1 Bestudeer die onderstaande inligting en beantwoord die vrae wat volg.

BRAZILIË BIED DIE COP30 KLIMAATSVERANDERINGBERAAD AAN IN DIE AMASONE IN 2025

UNITED NATIONS CLIMATE CHANGE CONFERENCE

COP30
AMAZÔNIA

BELÉM • BRASIL • 2025

GOVERNHO FEDERAL
BRASIL
UNIDO E SOBEREIGNIDADE

Die Verenigde Nasies het Brasilië gekies om die internasionale klimaatsvergadering, COP30, in die Amasone-stad Belém in 2025 aan te bied, volgens die land se president.

[Aangepas uit www.cnn.com]

9.1.1 Gee die naam vir die akroniem COP30. (2)

9.1.2 Verduidelik die term *beraad*. (2)

9.1.3 Bespreek TWEE positiewe ekonomiese impakte van die beraad op die gasheerland. (4)

9.1.4 Gee TWEE negatiewe impakte vir Brasilië as die gasheerland van die beraad. (4)

9.2 Noem DRIE ander globale gebeurtenisse van internasionale belang. (3)

- 9.3 Bestudeer die onderstaande tabel van aankomsstatistiek en beantwoord die vrae wat volg.

VERGELYKING VAN MAART 2024 AANKOMSSTATISTIEKE					
SA se Top 10 bronmarkte	Aankoms in Maart 2019	Aankoms in Maart 2023	Aankoms in Maart 2024	% van Maart 2023	% van Maart 2019
Verenigde Koninkryk	44 772	36 811	41 896	113,7%	93,5%
Verenigde State	35 125	30 196	35 302	116,9%	100,5%
Duitsland	33 940	28 382	35 714	125,8%	105,2%
Nederland	10 364	9 247	9 591	103,7%	92,5%
Frankryk	17 451	10 862	11 915	109,6%	68,2%
Australië	9 320	8 150	7 953	97,5%	85,3%
Indië	7 046	5 302	5 203	98,1%	73,8%
Kanada	7 148	5 608	6 217	110,8%	86,9%
Italië	4 305	2 900	3 609	124,4%	83,8%
België	4 689	3 485	4 812	138,0%	102,6%

[Aangepas uit www.tourismupdate.co.za]

- 9.3.1 Identifiseer die land met die volgende toeriste-aankomste na Suid-Afrika:

- (a) Die hoogste in 2024 (1)
- (b) Die laagste in 2024 (1)

- 9.3.2 Noem die tipe mark wat gevind word in die lande in VRAAG 9.3.1. (2)

- 9.3.3 Identifiseer TWEE lande wat jaarliks in getalle bly daal het tussen 2019, 2023 en 2024. (4)

- 9.3.4 Stel EEN rede vir die afname in aankomsgetalle van die lande in die antwoord op VRAAG 9.3.3 voor. (2)

[25]

VRAAG 10

Bestudeer die onderstaande prent en beantwoord die vrae wat volg.

KLIËNTETERUGVOER

[Bron: www.shutterstock.com]

- 10.1 Verduidelik waarom 'n toerismebedryf terugvoer van kliënte nodig. (2)
- 10.2 Gee DRIE maniere waarop 'n toerismebedryf klanttevredenheid kan verbeter nadat negatiewe terugvoer ontvang is. (3)

[5]

TOTAAL AFDELING E:

30

TOTAAL:

200

EINDE